

(א) [לעיל נב, ז] ז"צ קמ.,
(ג) [שם קנא, ז]

מוסף רש"י

[illegible]

תוספות רי"ד

ספר חוב הוי מותר: ה"ג הי די
ר"ש אומר קאי וז מותר דינר.
בדבריהם קאי הוהיל ודליכא מותר
מוקמת לה אלף שמשועבד ור"ש
לקולא קאמר הכי איבעי ליה למימר
הוהיל ויש שם מותר דינר אלו נוטלין
כו': וכו' אפיון. פירושה דפשי'
בפלוגמתייהו אפיון ואימא בזין בניה
של זו דקאמר ת"ק אבני ראשונה קאי
וקאמר דשקלי כתובת בנין דכרין
ואתא ר"ש למימר אל יש שם מותר
דינר כולם נוטלין ואם לאו אלף
פחות מדניר יש חולקים בזה: והא
ת"ק דמתני'. דקאמר ר"ש עלייהו
אפי' יש שם נכסים שאין להם אחריות
אינם כלום: דינר קאמר. דקמני
היה שם יתר דינר כו' ות"ק דמתני'
היה ת"ק דבריהם: אלף כי בני מרי
לישני קמאי. בדניר מוקרעי או
בדניר משעבדי: ואפיון. תריעותא
וה"ק ת"ק בזין בניה של ראשונה גם
הם ונוטלין כתובת אמן משום תנאי
בזין דכרין ופע"ג דליכא אלף מותר
דינר מטלטלי או משעבדי ואתא ר"ש
למימר אל יש מותר דינר מוקרעי
ובניה מרי לזו נוטלין כו' והשתה דר"ש
לחומרא ולא שייך לאתובי הוהיל ויש
שם מצעי ליה: ואנא ידענא כו'.
דאי בשמיהן בחיי דתריעיהו בחרת
בזין דכרין אתו לא מני למימר כתובה
נגעשית מותר לחברתה דהא לאו
מפריעת חוב הוא ואי הכא לא בעינן
מומחה היבד איתקן: דלאו כס ירושה
ולכילא למישא לאינווי דהא לית לא
בנכסים כח אלף כתובת אמה ובני
שמים הראשונות שהם זכרים וזאים
לירש יש בהם שכתובת אמן גדולה
משל חברה ואומרים טלו כתובת
אחמם בזין דכרין ואנו נטול כתובת
אמנו ואי משום דליכא מותר דינר
הרי פערנו בין שנינו ההפכה
השלישית והיא נעשית מותר לשמים
בשכחיו ומריבא אין כאן דאלו ואלו
בכתובת בנין דכרין נוטלין הכתובות
וזו שנטלה משום חוב אין לה לריב
שורה אינה יורשת שנטלה לומר אחס
יורשה הכתובות יתר על החלוקה:
ילוחש לאנאוי. שיכול לומר בנה של
זו בעלת חוב אחס למה תירשו את

[illegible]

ווא מותר שיהא שם שתי
מותר דינר אלא מטלטלי
אין ואתא ר"ש למימר הואיל
אמר אפי' ממעטצדי. ר"ש

והכא בדינר מקרקעי קמפולגי מר סבר
מקרקעי אין מטלטלי לא ומר סבר אפילו
מטלטלי ומי מצית אמרת הכי והתנן ר"ש
אומר אפי' יש שם נכסים שאין להם אחריות
אינן כלום עד שיהא שם נכסים שיש להן
אחריות יתר על ב' כתובות דינר אלא הכא
בדינר משעבדי קמפולגי מר סבר מבני חורין
אין ממשעבדי לא ומר סבר אפי' ממשעבדי
אי הכי ר"ש אומר אם יש שם מותר דינר כיון
שיש שם מותר דינר מיבעי ליה אלא בפחות
מדינר קמפולגי מר סבר דינר אין פחות מדינר
לא ומר סבר אפילו פחות מדינר והא ר"ש
דינר קאמר וכי תימא איפוך ת"ק דמתני' נמי
דינר קאמר אלא כי הנך תרי לישנאי קמאי
ואיפוך אמר מר זוטרא משמיה דרב פפא
הלכתא אחת בחייו ואחת במותו יש להן
כתובת בנז' דכרין וכתובה נעשית מותר
לחברתה בשלמא אי אשמעינן אחת בחייו
ואחת במותו יש להן כתובת בנז' דיכרין ולא
אשמעינן כתובה נעשית מותר לחברתה הוה
אמינא אי איכא מותר דינר אין אי לא לא אלא
לישמעינן כתובה נעשית מותר לחברתה ואנא
ידענא משום דאחת בחייו ואחת במותו יש
להן כתובת בנז' דכרין אי אשמעינן הכי הוה
אמינא כגון שנשא שלש נשים ומתו שנים
בחייו ואחת במותו והך דמיית לאחר מיתה
יולדת נקבה היא ולאן בת ירושה היא אבל
אחת בחייו ואחת במותו והא דלאחר מיתה
יולדת זכר היא אימא ליחוש לאינצויי קמ"ל:

מתני' ^אמי שהיה גשוי שתי נשים ומתו ואח
כתובת אמן ואין שם אלא שתי כתובות חולק
אלו נומלים כתובת אמן ואלו נומלים כתובת
מעלים על נכסי אבינו יפה דינר כדי שימלו כ
שמין את הנכסים בבית דין ^ההיו שם נכסים ב
אפי' יש שם נכסים שאין להם אחריות אינן כלל
אחריות יותר על שתי הכתובות דינר: **גמ'** ^ות"ת
שם מותר דינר אלו נומלין כתובת אמן ואלו נומ
בשוה: ^זפשיטא ימרוכין ונתמעטו כבר זכו בהן
הניכסי דבי בר צדצור מועטין ונתרבו הוו ואי
זילו פייסינהו לא אשגחו אמר להו אי לא מפ
דלא מבע דמא שדרינהו לקמיה דרב נחמן אס

וְיִמָּכַר סֵבֶר אִפִּי מִטְּלָטְלִי. פִּי ר"ס וקס"ה לִי אִם יֵשׁ שֵׁם מוֹתֵר
 דִּינֵר כִּיּוֹן שֵׁשׁ שֵׁם מוֹתֵר דִּינֵר מִיבְעִי לִיָּה כְּדַפְרִיק בְּסִמּוּן
 יוֹזֵל לְעִדְיָא מִינֵה פְּרִיק: **אֶלָּא** חֲבָא בַּפְחוֹת מְדִינָה קְמִיפְלָגִי.
 וְהִשְׁתָּא צִעִי לְמִימֵר דְּלֶר"ס וְהִי סְגִי בַּפְחוֹת מְדִינָה וְתִימָה אִ"כ הִדְרָא

שם מיצעי ליה: **וְכִי תִמְא אִיפּוֹךְ.**
 פ"ה וצניה של זו דקאמר ת"ק אצני
 ראשונה קאי משמע מתוך פירושו
 דל"ג לעיל צאים צניה של זו לאחר
 מיתת אמן דמשמע בזהדיא דלצני
 שניה קאי אלף גרס צניה של זו
 לאחר מיתת וקשה דצכל הספרים
 גרסינן ליה ועוד אי אצני ראשונה
 קאי מה לו להזכיר לאחר מיתת
 פשיטא דצאין דקאמר לאחר מיתת
 דהא מתה קמי ועוד קשה לי דהואיל
 וצעי למימר איפוך הוה ליה לאסוקי
 פלוגתאית דכחובה נעשית מותר
 לצרפתה ועוד גרסינן דר"ש ר"ש
 בזהדיא צאין צניה של שניה לאחר
 מיתת על כן פי' ר"ת אצני שניה
 קאי לעולם ואיפוך סברתייהו דת"ק
 דאמר צאין צני שניה ולוקחין
 כחובות אמן והראשונים אין להם
 כשאין להם מותר כלל אצל אם היה
 שם מותר אפילו דכחות מדינר ר"ש
 לכן כחובות צנין דכרין ואתא ר"ש
 למימר דוקא אם יש שם מותר דינר
 ומדדצי שמעון נשמע לת"ק דמדקאמ'
 אם יש שם משמע לדקדק דצני ת"ק
 כשאין שם מותר כלל קאמר דוקא:
בִּי הֲנֵךְ תְּרִי לִישְׁנָאֵי קַמָּא וְאִיפּוֹךְ.
 וכדפרישית דת"ק אמר צני
 שניה גוצין ולא צני ראשונה כשאין
 שם מותר כלל אצני ממטלגלי
 ממשעבדי נוטלין ואתא ר"ש למימר
 דוקא דינר מקרקעי וצני חרי:

חוש לאינצויי קמ"ל: שתי נשים ומתו ואחר כך מת הוא ויתומים מבקשין לאל שתי כתובות חולקין בשוה ^ההיה שם ^ומותר דינר ואלו נוטלים כתובת אמן ^אאם אמרו יתומים אנחנו פה דינר כדי שיטלו כתובת אמן אין שומעין להן אלא דין יהיו שם נכסים בראוי אינן כבמוחזק ^הר"ש אומר להם אחריות אינן כלום עד שיהיו שם נכסים שיש להן כתובות דינר: **גמ'** ת"ר לזו אלף ולזו חמש מאות אם יש לזו כתובת אמן ואלו נוטלין כתובת אמן ואם לאו יחלקו ונתמעטו כבר בהן יורשין מועטין ונתרבו מאי ת"ש מועטין ונתרבו הוו ואתו לקמיה דרב עמרם אמר להו אמר להו אי לא מפייסיתו להו ^אמחינא לכו בסילוא ו לקמיה דרב נחמן אמר להן יכשם שמרובין ונתמעטו וכו

וְעַלְמִי אֵינִי כְּתוּבָת אֲמִי לֹא מֵאִבִּי יִרְשָׁתִּי אֲלֵא מֵאֲמִי: **מִתַּנְיָ וְיוֹסֵפֶס**
הַיְהוּדִים כְּתוּבָת בְּנִין דְּכַרְרִין נָעוּל וְכֵן אֲתָם וְהַשָּׂרָר נַחְלוּק: **הוֹלֵקִין כְּשׁוֹב:**
 : הָרִי אֲנוּ מַעְלִין עַל נַכְסֵי אֲבִינוּ. מַעְלִין דְּמֵיחֵן לִקְבֹּלָם עֲלֵינוּ בְּיוֹקֵר
 אֲתָם: הָיוּ אֵם נַכְסִים בְּרָאוּ. שְׂרָאוּיָה לְפִיבֹל לָהֶם יְרוּשָׁה מֵאִבִּי
 הַיְהוּדִים: **אֵינִן כְּמִתְּחִיבִים:** אֵינִן נִחְשָׁבִין עֲבָשׁוּ לְהִיט כְּחֵלֵי הָרִי
 הָרִי וְאֵילוּ שְׂמֹאלָם כְּתוּבָת שְׂעָה הָיָה שֵׁם מוֹתֵר דִּיר: **וְנִמְעָעוּ.**
 הָ לִזְכוֹת כְּתוּבָת אֲתָם מִשְׁעָת מִיָּתָה שְׁהִיָּה שֵׁם מוֹתֵר דִּיר:
 קוֹץ שְׁאִינוּ מוֹזִיל דֵּם בְּנוֹקְבוּ כְּצִשָׁר. כְּלוֹמֵר שְׂמֵתָא וְגִדּוּ:

ו א ב מ"י פ"ט מהל'
אישות הל' ג סמג עשין
מה טוש"ע אה"ע סימן
קיא סעיף ב:
ז ג מ"י שם הל' ה טור
שו"ע שם סעיף ה:
ח ד טור שו"ע שם ס"ג:
ט ה טוש"ע שם סעי' יד:
י ו ז מ"י שם הלכה ה
טוש"ע שם סעיף ה:

תוספות רי"ד (המשך)

אמן כבוד". וכוונתו הייתה
 כתובת א' גרולה מחברתה
 אשר בכלל הנכסים שהניח
 בידי אלא כדי שתי
 הכתובות יושטו חלוקה
 בשווה ויהיה איתן לפי
 חלקן לגולגולת א' ואילו
 בשאר ירושה דאורייתא
 כדאמר' טעמא לעיל בפ'
 עגרה דהיינו ומירקא
 וירושא דאורייתא לא תקנו
 ורבנן וכל שיש על שם תנאי
 ככתובת ינאי א' דקמייהו
 ביה ירושה דאורייתא לא
 נוסטלי כתובת אמן ואילו
 ככתובת כתובת אמן ואותו
 הדנינו אם יש שם יתור
 חלקין לפי הגולגולת ואילו
 אמור החומים הרי אנו
 מעלים על שם כינורי את
 ינאי א' ונשטלי חלק אלא
 שמיא את הנכסים ככ"ד
 שמשעה שמת איתן וכו'
 שיתחלקו הנכסים בשווה
 כפי גולגולתם. היה שם
 נכס בירושא שראוי ליפול
 להם יתור מאבי איתן
 אחרי מות איתן ועם
 מותה איתן ככמוזק רבני'
 שיהא מותר בהנכס איתן
 באותו מותר ור"ש סבר
 ראפי' מותר משטלי את
 ה' מותר דעל שם מותר
 ינאי במקצוע דכי היכי

וכתובת בניו לזכר
 ממסלולי אבר ממקדש
 אבל ת"ק אבר וכל מדי
 מקמי' יושה דאורייתא
 ופ' מסלולי הו' מותר
 ואין הל' כר"ש יחידי
 ורובם הל' כרובים: ה"ל ש'
 ואלו ש' ואלו ש' ה' מאות.
 אם יש שם מותר דין אלו
 נטילין כתובת אמן ואילו
 כתובת אמן אלו
 לא חולקין בשוה (ל) פ'
 אם שבעת מיתת אלו
 מותרות והי' שם מותר
 וינר קודם ששאוהו ב"ד
 וחוללו ותמעתו ועכשיו
 בשעת חוללה אין שם
 מותר דין כלל וכו' וירוש'
 מורמים לטול כתובת
 אמן, מועטין ותורבן א'
 פ' אם שבעת מיתת אברין
 לא היה שם מותר דין
 וקודם שכונו לגבות ולשוש
 חתן הקורן ויש חכמי
 מבור בני' חתן דנכס'
 דבי כרצונו מועטין
 ותורבין ל' אתו ל' פ'
 ד' א' לשם מורמין

(א) אולי חסר כאן ו"ל פשיטא מרובין ונתמעטו כבר זכו בהן יורשין פי' אם בשעת וכו'.